

У К Р А І Н А

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: 61-67-01, 61-42-70, 61-55-36
web-сайт: ecozakarp.at.gov.ua, e-mail: central@ecozakarp.at.gov.ua, код ЄДРПОУ 38766364

№ _____

На № _____

від _____

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

Приватне підприємство «Грінфілд-Закарпаття», код ЄДРПОУ 37297256

90223, Закарпатська область, Берегівський район, село Косонь, Урочище буд. 1

(заявник та його адреса)

20.12.2018

(дата видачі)

1910/02-02

(номер висновку)

20189141711

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

1842/02-02 від 05.12.2018

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

планованої діяльності при видобуванні корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка – Косинська) із свердловини 29-Т

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», планованої діяльності з видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка – Косинська) із свердловини 29-Т (далі – планована діяльність), встановлено, що:

процедуру оцінки впливу на довкілля планованої діяльності розпочато 17.09.2018 року шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля – № 20189141711) та 25.10.2018 року внесено до Єдиного реєстру звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності (далі – Звіт з ОВД) і оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД, реєстр. № 20189141711

оприлюднено на веб-сайті департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації, опубліковано в газетах опубліковано в газетах «Афіша Закарпаття» № 36 від 21.09.2018 та «Вісник Берегівщини» № 48 від 22.09.2018 року та розміщені на дошці оголошень Косоньської сільської ради. Протягом 20 робочих днів з дня офіційного оприлюднення повідомлення зауваження та пропозиції до планованої діяльності обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля не надходили;

звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності з видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка – Косинська) із свердловини 29-Т реєстр. №20189141711 оприлюднено на веб-сайті Єдиного реєстру з ОВД 25.10.2018 року;

оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД було оприлюднено на веб-сайті департаменту, опубліковано в газетах «Афіша Закарпаття» № 41 від 26.10.2018 та «Вісник Берегівщини» № 53 від 27.10.2018 року та розміщені на дошці оголошень Косоньської сільської ради. Тривалість громадського обговорення планованої діяльності складала 25 робочих днів з моменту офіційного оприлюднення оголошення по початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля і надання громадськості доступу до звіту з ОВД та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля. Громадське обговорення звіту з ОВД планованої діяльності тривало до 28.11.2018 року;

громадські слухання (перші) відбулися 16.11.2018 року о 12⁰⁰ годині в адмінбудівлі Косоньської сільської ради за адресою с. Косонь, вул. Бочкая, буд.5. Громадські слухання в процесі громадського обговорення проведено Департаментом екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації. На громадських слуханнях було поставлені запитання до доповідача та отримано вичерпні відповіді (п.3 Протоколу громадських слухань), а саме: стосовно економічної вигоди для села від планованої діяльності, сплати туристичного збору, скиду стічних вод від господарської діяльності. Зауваження та пропозиції від учасників слухань не надходили.

Протягом встановленого строку громадського обговорення зазначеної планованої діяльності зауваження та пропозиції від громадськості не надходили. Відповідно до статті 7 Закону України « Про оцінку впливу на довкілля» у разі не надавання зауважень та пропозицій протягом встановленого строку вважається, що зауваження та пропозиції відсутні.

Планова діяльність, тип, основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Згідно поданих у Звіті з ОВД приватним підприємством «Грінфілд-Закарпаття» планованою діяльністю передбачено видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка – Косинська) із свердловини 29-Т.

Косинське родовище термальних мінеральних вод (ділянка – Косинська) розміщене в південно-західній частині Закарпатського артезіанського басейну, що в межах Косонь-Бийганського горбогір'я та прилеглої рівнинної частини і є складною гідравлічною системою з дуже анізотропними гідродинамічними і гідрохімічними параметрами. Територія родовища представляє собою нахилену в північному напрямі рівнину з абсолютними відмітками 110-105м. Територія облямована невисокими острівними горами: з півдня – г.Типеш (176м), зі сходу – г.Бийганська (192м) та з північного заходу – г.Косини (207м). Свердловина №29-Т входить до складу Косинського родовища термальних мінеральних вод. Роботи попередньої розвідки проведені протягом 1990-1997 р.р. Свердловина №29-Т експлуатується приватним підприємством «Грінфілд Закарпаття» в режимі дослідно-промислової експлуатації. Підприємством вода свердловини № 29-Т використовуються як мінеральна і як термальна для функціонування оздоровчо-рекреаційного комплексу «Термальні води «Косино».

Спеціальний дозвіл на користування надрами № 4573 від 27 серпня 2014 року

(свердловина № 29-Т, ділянка - Косинська Косинського родовища термальних вод) видано приватному підприємству «Грінфілд-Закарпаття» з метою геологічного вивчення, в т.ч. дослідно-промислової розробки теплоенергетичних підземних вод, затвердження запасів ДКЗ України. Водокористувач - ПП «Грінфілд Закарпаття» має в користуванні зазначену водозабірну споруду (свердловина № 29-Т), з якої проводиться експлуатаційний водовідбір теплоенергетичних підземних вод, і на ділянці проведені роботи щодо оцінки експлуатаційних запасів підземних вод відповідно до потреби.

Приватне підприємство «Грінфілд Закарпаття» планує використовувати 300 м³/добу (109,5 тис.м³/рік) води для господарсько-питного водопостачання оздоровчо-рекреаційного комплексу «Термальні води «Косино», наповнення басейнів для використаних мінеральних термальних вод. Відбір води здійснювався 365 днів у рік. Мета водокористування: забір термальних вод з метою передачі ТОВ «Термал Фюрдо». Відведення стічних вод не здійснюється. Свердловини ділянки родовища працюють в автоматичному режимі, з переводом для замірів щонедільно в ручний режим водозабору. Вода свердловини № 27-Т буде використовуватись як мінеральна і як термальна для функціонування оздоровчого плавального басейну без підігріву, оцінку запасів підземних вод виконано як для лікувальних вод та як джерело теплової енергії.

Свердловиною № 29-Т Косинського родовища термальні мінеральні води виведені з інтервалів глибин 1102-1150 та 1198-1250 м. Водовмісні породи - ліпаритові ліпарито-дацитові туфи і туфіти з прошарками аргілітів новоселицької світи гельветського ярусу міоцену. За хімічним складом вода хлоридна натрієва з мінералізацією 9,5-10,5 г/дм³. Температура води на гирлі свердловини – 50-51°C. Глибина свердловини - 1317,0 м, дебіт свердловини - 6,67 л/с. Зона санітарної охорони навколо свердловин виділена радіусом 15 м, огорожена згідно вимог діючого законодавства. Оцінка експлуатаційних запасів підземних вод свердловини № 29-Т (Косинського родовища мінеральних термальних підземних вод) за промисловими категоріями виконана. Геологічне вивчення проведене паралельно з дослідно-промисловою розробкою ділянки родовища.

Для експлуатації буде використовуватись свердловина, яка знаходиться в доброму технічному стані. Наявний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи Берегівського міськрайонного управління Головного управління Держсанепідемслужби у Закарпатській області від 28.10.2014 № 05.03.02 – 04/65702 по проекту округу та зони санітарної охорони свердловини термальної води № 29-Т (перший пояс – 15х15м, II пояс – 101м, III пояс – має форму неправильного п'ятикутника). Згідно проекту комплекс свердловини віднесений до захищених водних горизонтів, навколосвердловинний простір свердловини зацементований, свердловина обладнана оголовком. На всій території відсутні об'єкти, що можуть бути потенційними джерелами забруднення підземних вод. Робочий проект «Округ та зони санітарної охорони свердловини термальної води № 29-Т» погоджений Берегівською районною радою 13.10.2015 №117, Косонською сільською радою 24.11.2014 №115, Державним агентством водних ресурсів України 14.05.2015 №127/9/15-15, Державною службою геології та надр 16.03.2015 № 2708/13/10-15 та БУВР річки Тиса 13.11.2014 № 01-09/1399.

В зв'язку із специфікою виробничого та технологічного процесів діяльності підприємства, технічні та територіальні альтернативи відсутні.

Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації з урахуванням даних наведених у Звіті з ОВД та наявної інформації, вважає допустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене.

Планованою діяльністю приватного підприємства «Грінфілд-Закарпаття» передбачено видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка – Косинська) із свердловини 29-Т. Місце провадження планованої діяльності: Закарпатська область, Берегівський район, 1 км на схід від с. Косонь. Географічні координати свердловини №29-Т : 48⁰ 15' 34'' ПнШ, 22⁰ 29' 10'' СхД. Загальні показники спеціального водокористування (дозвіл Державного агенства водних ресурсів України №111/ЗК/49д-18 від 20.07.2018, строк дії дозволу до 20 липня 2023 року): ліміт забору води (показник) – 800,0 м³/добу, 292,0 тис. м³/рік. Приватне підприємство

планує використовувати 300 м³/добу (109,5 тис.м³/рік) води для оздоровчо-рекреаційного комплексу «Термальні води «Косино». Відбір води здійснювався 365 днів у рік. Свердловина ділянки родовища працює в автоматичному режимі, з переводом для замірів щонедільно в ручний режим водозабору. Глибина свердловини - 1317,0 м, дебіт свердловини - 6,67 л/с. Зона санітарної охорони навколо свердловини виділена радіусом 15 м. Забір термальних вод передбачений з метою передачі ТОВ «Термал Фюрдо». Первинний облік забору термальної води ведеться за допомогою водовимірювальних приладів (лічильників). Відведення стічних вод не здійснюється.

Під час провадження планової діяльності з видобування корисних копалин загальнодержавного значення (теплоенергетичних підземних вод) Косинського родовища термальних мінеральних вод (ділянка – Косинська) із свердловини 29-Т можливий вплив на довкілля:

стан фауни, флори, землі (у тому числі вилучення земельних ділянок) - територія розташування знаходиться в межах Закарпатської області. На майданчику відсутні цінні види рослин і не зустрічаються рідкісні види тварин і птахів. На території, що відведена під свердловину заповідні зони відсутні, тому спеціальних заходів по охороні тваринного та рослинного світу не звитом не передбачається. Вплив на фауну, флору, біорізноманіття землі оцінюються, як допустимий;

грунт - вплив відсутній; атмосферне повітря – вплив відсутній; кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів) - негативних впливів не передбачається. Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище відсутні. Зона санітарної охорони для свердловини забезпечується. Звернень та пропозицій від громадськості щодо розробки ділянки родовища не надходило;

водні ресурси - використання 300 м³/добу (109,5 тис.м³/рік) води для оздоровчо-рекреаційного комплексу в межах лімітів водокористування та ліцензійних умов;

матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину - негативних впливів не передбачається. Об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини в районі розташування підприємства відсутні;

ландшафт - негативних впливів не передбачається, так як підприємство існує;

соціально-економічні умови - позитивний. Найбільш важливим із соціально-економічних факторів є можливість поповнення місцевого бюджету (в т.ч. сплати рентної плати за користування надрами) та покращення загальної соціально-економічної ситуації в районі; вплив на довкілля за фактором здійснення операцій у сфері поводження відсутній;

трансграничний вплив не передбачається.

При здійсненні планованої діяльності не виникають ризики негативного впливу на довкілля, а саме: атмосферне повітря, водне середовище, геологічне та техногенне середовище, ґрунти. Планована діяльність не призведе до виникнення ризиків розвитку неканцерогенних і канцерогенних ефектів на здоров'я населення, а також соціального ризику. Враховуючи наведене прийняті заходи в існуючих умовах максимально знижують негативний вплив планованої діяльності на навколишнє природне середовище та відповідають вимогам діючого санітарного та природоохоронного законодавства.

З метою забезпечення дотримання санітарного режиму, в межах зон санітарної охорони свердловини 29-Т, обов'язковим є виконання наступних заходів: контроль санітарного стану прилеглої до родовища території для своєчасного виявлення джерел потенційного забруднення - постійно; щоденний огляд насосної станції; спостереження за якістю води шляхом проведення санітарно-мікробіологічного, хімічного - щоквартально, радіологічного контролю і визначення отрутохімікатів - щорічно, відповідно до санітарних норм і правил; недопускання розливу шкідливих речовин на ділянці робіт - постійно; дотримання основних вимог та рекомендацій санітарної служби та органів геоecологічного та гірничотехнічного контролю - постійно. Контроль обсягу видобутку підземних вод, водовідбір повинен фіксуватись водолічильником (1 раз в день). Для оцінки режиму експлуатації повинно проводитись спостереження за статичним та динамічним рівнем та температурою води у свердловині 1 раз на місяць.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час провадження планованої діяльності, а саме:

суворе дотримання та виконання санітарних вимог та запобіжних заходів передбачених проектом зон санітарної охорони свердловини, технологічної схеми розробки родовища;

видобуток води із свердловин проводити згідно затверджених експлуатаційних запасів водозабірної ділянки, технологічної схеми розробки та Правил розробки родовищ та ліміту відбору; проведення гідрогеологічних режимних спостережень, моніторинг змін хімічного складу видобутих вод; оформити правовстановлюючі документи на право користування земельною ділянкою свердловини № 29-Т; дотримання санітарного режиму на території зон санітарної охорони навколо водозабору відповідно до діючих норм і правил охорони джерел водопостачання; ревізія запірної арматури та насосного обладнання, їх ремонт;

виконання умов ліцензії на користування надрами.

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

дотримання режиму експлуатації насосного обладнання;

недопущення проривів, пошкоджень трубопроводів;

розробити та затвердити плану ліквідації аварійних ситуацій.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності, а саме:

підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладеться обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів**:

своєчасна та в повному обсязі сплата рентних платежів та екологічного податку.

5. На суб'єкта господарювання покладеться обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля**, а саме:

забезпечення збереження технологічного обладнання в технічно-справному стані; проведення перевірки водовимірювальних приладів;

в комплексі технологічних, технічних, організаційних рішень, забезпечувати надійну безаварійну роботу об'єкту.

6. На суб'єкта господарювання покладеться обов'язок із здійснення після проектного моніторингу**, а саме:

здійснення моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності відповідно до розділу 11 даного Звіту.

7. На суб'єкта господарювання покладеться обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування**, а саме:

будівництво, реконструкція, розширення діяльності не передбачається.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

**Начальник відділу оцінки впливу на довкілля
та моніторингу навколишнього природного
середовища**

I.O.Урись

**Директор департаменту екології та природних
ресурсів Закарпатської обласної державної
адміністрації**

С.В.Рішко

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.